

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem Varia Ervditione Noviter evoluta

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Mercurius imago Legati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

inter se serpentes, virgâ interpositâ, in pacem & amicitia complexum
rursus conjungit. Silius canit:

----- Pax optima rerum,
Quas homini novisse datum est. Pax una triumphis
Innumeris potior.

Et Seneca:

Pacem reduci velle, victori expedit,
Victo necesse est.

Nulla suada dulcior est, quàm quæ dissidentes conciliat, & iras in
mansuetudinem vertit.

III. (c) Mercurio per limen utrumque Superum & Inferum via
patet. Eadem est Legati, jure gentium securitas, & sacrosancta immu-
nitas. Et quia multum in utramque potest Legatorum efficacia, censetur
Superos adire, quando prudenti agendi ratione, & humanitatis sen-
su avertunt à vivis (qui etiam superi vocantur) bella, clades, funera;
ad inferos verò se conferunt, cum sanguinis aviditate discordias Princi-
pum concitant, fovent, augent, & vivos per varias strages præcipitant
in orcum. Mercurius atra & aurea facie pingitur; Legatorum multi,
(sive alios Principum internuntios & ministros aulicos intelligas) cor-
rumpuntur muneribus: hinc obscuris, ac perplexis dictis, responsis, re-
latis, vera falsis, & falsa veris involuunt, nebulasque iis, à quibus missi
sunt, offundunt. Quò fortassis etiam *Galernus* seu petasus, latior Mercu-
rii pileus, alludit; nam obumbrante illo tegumento denotatur *Simula-
tio*, quam fronte & vultu sustinent homines versuti ad orationis fallacias
regendas facti. Possis etiam dicere, legatum Mercuriali petaso regen-
dum; ut meminerit, negotia sibi commissa in secreto habenda. Signi-
ficatur quoque galero hoc, per eloquentiam homines defendi, atque ab
injuriis protegi. Pingitur insuper Mercurius dextram obarmatus gladio
falcato, quam *harpen* vocant, caputque galea, chlamydéque, ac brevi
accinctus tunica, qualis Argum occidisse fertur. Quibus rebus indica-
tur, eloquentiam armis junctam, plurimum adversus hostes, qui saepe
ratione sola ac voce non moventur, valere. Item, ut discas, si pace
(quæ per caduceum denotatur) frui volumus, exerendam harpen, hoc
est, bellum esse gerendum. Ciceronis in 7. Philipp. dictum est: Si bel-
lum omittemus, pace nunquam fruemur. Et axioma polemicum est:
cum tractatur de pace, metus faciendus est hosti; ne ignavum & vile
aliquod animal videare. Vetus verbum est, melius sub clypeo succede-
re

(c) *Mercurius imago Legati.*

re pacis negotium ; ut verè pax ea sit, non pactio servitutis. Hinc est, quòd Mercurius cum Hercule palæstris dicatur præesse : est enim prudentia jungenda viribus. *Inventus* verò & imberbis Mercurii facies significat, Oratori opus esse ingenio vivido & vegeto. *Gallus* etiam gallinæus solet Mercurio appingi, quò innuitur, opus esse vigilantia ad opes aut sapientiam aspirantibus. Facies illa partim atra, partim aurea, de qua supra, docet, eloquentiam tam improbis, quàm probis impertiri. *Hermæ* statua, quadrato lapidi vel insidens, vel insistens, significat, *rationem & veritatem*, perinde ut forma quadrata, erectam semper stare. Nam rationis & veritatis quoque deum fuisse Mercurium antiquis, ait Pierius. Ingeniosius per basin quadratam Artes significantur : quæ quia certis constant præceptis, & nunquam fallentibus, earum stabilitas per figuram cubicam explicatur. Deinde ut fortuna insidit globo, quippe inconstans : sic ars, doctrina, sapientia solidatur in quadrato lapide ; ut, scias, arti, non fortunæ, innitendum. Præterea, quemadmodum figuræ cubicæ species, quoquoversum jacta, versatæque fuerit, recta semper consistit, ita vir Sapiens, ad omnia fortunæ tela semper est idem. Pingitur etiam Mercurius (aliis Hercules Gallicus dicitur) cum aurea ex ore catena defluente, & hominum auribus implicita, eos ad se trahente ; quò quid aliud, quàm sapiens dictæ vis eloquentiæ exprimitur, quæ per aures in animos hominum illabitur, eosque dicentis ad nûtum trahit ? Quidam in Mercurium caduceo instructum, & avolaturum similem ita festivè ludit :

Excellit triplici, quem cernis, Dote Minister,
Callidus & velox, Eloquioque potens.
Huius ab ingenio Regum fluxere Ministri,
Quos & Mercurios Aula diserta vocat,
Attamen haud isto constat perfectio *irino* :
Mentiri accedat dos nisi quarta tribus.

IV. (d) Mercurio *vitulus* mactabatur, Ovidio canente 4. Metam.
Dis tribus ille focus toridem de cespite ponit,
Lævum Mercurio, dextrum tibi bellica Virgo,
Ara Jovis media est. Mactatur vacca Minervæ,
Alipedi vitulus, taurus tibi summe deorum.

Et cur vitulus ? ut docearis, à puero operam esse dandam sapientiæ, primamque ætatem studiis virtutis ac bonarum artium dedicandam. Huc facit illud Poëtæ :

G g g g 3

Dum

(d) *Cur vitulus Mercurio sacer ?*